

Bezoekadres
Stadhuis, Amstel 1
1011 PN Amsterdam

Gemeente Amsterdam

Bestuursdienst

Postbus 202
1000 AE Amsterdam
Telefoon 020 552 9111
Fax 020 552
www.amsterdam.nl

Directie Openbare Orde en Veiligheid
Van Traa-team/Coördinatiebureau Bibob

Retouradres: BDA, Postbus 202, 1000 AE Amsterdam

Raadscommissie Algemene Zaken

Datum 3 augustus 2009
Ons kenmerk 2009004589
Behandeld door drs. B. ter Luun, mw. mr. S.H.M. Sadiék
Doorkiesnummer 020 552 4663
Bijlage Overzicht gemiddelde doorlooptijden
Kopie aan drs. K. Lacet, mr. M. Sarucco

Onderwerp Toezegging Raadscommissie Algemene Zaken 28 mei 2009
rapport 'Vijf jaar Bibob in Amsterdam, goede zaken, slechte zaken'.

Geachte commissieleden,

Tijdens de behandeling van het rapport 'Vijf jaar Bibob in Amsterdam, goede zaken, slechte zaken' in uw commissie, heb ik u toegezegd een overzicht te geven van de termijnen in de Wet Bibob en de behandeltermijnen in kaart te brengen.

In het rapport heeft u kunnen lezen dat stadsdelen en diensten al een paar jaar, in nauwe samenwerking met het Coördinatiebureau Bibob (hierna: Coördinatiebureau), intensief bezig zijn met het toepassen van de Wet Bibob. September 2003 is gestart met de branches horeca (inclusief coffeeshops), prostitutie (raambordelen en besloten clubs) en speelautomatenhallen. In de jaren die volgden zijn de beleidsterreinen milieu, bouw, escort en subsidies er bijgekomen.

Wettelijk kader

Na indiening van een aanvraag om een vergunning vangt de beslistermijn aan. Die termijn is meestal vastgelegd in de betreffende regelgeving. In de Algemene Plaatselijke Verordening 2008 (hierna: APV) is vastgelegd dat binnen acht weken een beslissing moet worden genomen. Die termijn kan eenmaal met acht weken worden verlengd. De beslistermijnen voor aanvragen om een drank- en horecavergeving, een bouwvergunning of een milieuvergunning worden geregeld in respectievelijk de Drank- en Horecawet, de Woningwet en de Wet milieubeheer. Indien gedurende de behandeling van de aanvraag blijkt dat nader onderzoek noodzakelijk is, dan kan er een advies worden gevraagd aan het Landelijk Bureau Bibob van het Ministerie van Justitie (hierna: Landelijk Bureau). Als er advies wordt gevraagd, dan wordt de beslistermijn op grond van de Wet Bibob met maximaal acht (2 x maal 4 weken) weken opgeschort.

Inventarisatie

Voor een recent beeld is handmatig een inventarisatie gehouden van de dossiers die in de periode 1 juni 2008 tot 1 juni 2009 door de stadsdelen en diensten bij het Coördinatiebureau zijn aangebracht. Het betreft 41 veelal zeer complexe dossiers. Voor de goede orde: de overige (honderden) dossiers handelen de stadsdelen (en diensten) zelf af. Uit de inventarisatie is op hoofdlijnen een beeld verkregen inzake de behandeltijden van deze Bibob-dossiers. Hieronder volgt een uiteenzetting hierover.

Gemiddelde doorlooptijden

Eigen huiswerk

Bij een aanvraag om een vergunning geldt op grond van de APV dus een termijn van maximaal twee maal acht weken, dit zijn 112 dagen, waarbinnen een beslissing genomen moet worden.

Alvorens een dossier wordt aangeleverd bij het Coördinatiebureau, dient het stadsdeel en/of de dienst de aanvraag zelf te beoordelen (het zogeheten 'eigen huiswerk'). Hierdoor wordt het kaf van het koren gescheiden en komen alleen de echte risicodossiers voor een diepgaand onderzoek in het kader van de Wet Bibob in aanmerking. Het is geregeld nodig in dit stadium dat een bestuursorgaan aanvullende vragen moet stellen aan de ondernemer of dat er stukken in het dossier ontbreken. De praktijk wijst uit dat beantwoording van deze vragen en het aanleveren van de juiste stukken door ondernemers vertraging in de behandeling van een aanvraag tot gevolg kan hebben. De gemiddelde doorlooptijd (behandeling) bij een stadsdeel/dienst van een dossier dat uiteindelijk wordt voorgelegd aan het Coördinatiebureau bedraagt 81 dagen.

Onderzoek Coördinatiebureau

Zoals eerder aangegeven dient binnen 112 dagen een beslissing te worden genomen op een aanvraag. Als een stadsdeel/dienst zelf al 81 dagen nodig heeft voor de behandeling van een aanvraag die leidt tot nader onderzoek door het Coördinatiebureau, dan dient het Coördinatiebureau binnen 31 dagen te adviseren.

Nadat de aanvraag door het bestuursorgaan is aangebracht bij het Coördinatiebureau vindt een diepgaand onderzoek plaats en wordt advies uitgebracht. Uit de inventarisatie blijkt dat dit gemiddeld 53 dagen in beslag nam. In totaal worden de termijnen dus overschreden met gemiddeld 22 dagen. Momenteel heeft dit juridisch geen gevolgen op grond van de huidige wetgeving, de vastgestelde termijnen zijn termijnen van orde.

Na advisering door het Coördinatiebureau worden aanvragen waarbij vermoedens van misbruik blijven bestaan, door het Coördinatiebureau (namens het bestuursorgaan) voor nader onderzoek en advies doorgestuurd naar het Landelijk Bureau. Het Coördinatiebureau heeft ten aanzien van 23 procent van de onderzochte aanvragen geadviseerd deze door te sturen naar het Landelijk Bureau. Dit betekent dat in ruim driekwart van de gevallen een ingrijpende en tijdrovende gang naar het Landelijk Bureau niet nodig was.

Onderzoek Landelijk Bureau

Het Landelijk Bureau heeft twee maal vier weken om een advies uit te brengen; op grond van Wet Bibob wordt de beslistermijn met maximaal acht weken opgeschort. Echter, in de praktijk heeft het Landelijk Bureau meer tijd nodig daar het vaak afhankelijk is van de

bronleveranciers (soms ook uit het buitenland) en omdat de dossiers zeer complex zijn. Van de tien dossiers die het Coördinatiebureau in het afgelopen jaar heeft doorgestuurd naar het Landelijk Bureau werd in 70 procent van de gevallen de wettelijke adviestermijn niet gehaald (de gemiddelde termijn was 74 dagen).

Kwaliteitstoets

Na advisering door het Landelijk Bureau verricht het Coördinatiebureau een kwaliteitstoets op het Bibob-advies. Ingevolge de Algemene wet bestuursrecht en jurisprudentie dient het bestuursorgaan zich ervan te vergewissen dat het advies concludent is en of de feiten de conclusie kunnen dragen. Na de kwaliteitstoets kan dan eventueel een voornemen tot weigering van de vergunning worden opgesteld. De dossiers die bij de inventarisatie zijn betrokken zijn momenteel nog in behandeling. Uit een oogpunt van adequate advisering en zorgvuldige en gemotiveerde besluitvorming moet het Coördinatiebureau, na ontvangst van een advies, vaak (aanvullende) vragen aan het Landelijk Bureau stellen. Dit kan vertraging in het besluitvormingstraject met zich meebrengen (variërend van twee weken tot een maand).

APV termijn en maatregelen

APV

Uit het voorgaande blijkt in ieder geval dat de huidige APV termijn van maximaal twee maal acht weken ingeval van zeer complexe Bibob-dossiers te kort is. De termijnen van orde worden in dergelijke complexe dossiers regelmatig overschreden. Deze overschrijding kan in de toekomst tot problemen leiden als 'Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen' van kracht wordt. De complexiteit van de dossiers is toegenomen en daardoor zijn de stadsdelen, de diensten, het Coördinatiebureau en ook in een later stadium de bezwaarschriftencommissie steeds meer tijd kwijt om de Bibob-dossiers naar behoren te beoordelen. De ervaring leert dat de termijn voor complexe dossiers tenminste twaalf weken (met een mogelijkheid tot twaalf weken verdaging) zou moeten zijn. Meer eenvoudige dossiers kunnen, zoals nu al gebeurt, binnen een kortere termijn worden afgehandeld.

Een verlenging van de huidige APV termijn betekent dat de aanvrager, althans op papier, langer moet wachten op een beslissing op zijn aanvraag. Daar staat tegenover dat het Coördinatiebureau thans, gezamenlijk met de stadsdelen en diensten, onderzoek verricht naar de mogelijkheid om de geldigheidsduur van de exploitatievergunning van drie naar vijf jaar te verlengen. Dit zou een aanzienlijke administratieve lastenverlichting voor ondernemers betekenen. Afhankelijk van de resultaten uit bovengenoemde inventarisatie zal een raadsvoordracht tot wijziging van de APV aan de Gemeenteraad worden voorgelegd.

Werkafspraken

Verder zijn er stadsbreed al diverse maatregelen getroffen om de behandeltermijnen te verkorten. Zo zijn tussen het Coördinatiebureau en de stadsdelen/diensten werkafspraken gemaakt over behandeltermijnen. Daarnaast zijn met het Rijk diverse gesprekken gaande over de termijnoverschrijdingen door het Landelijk Bureau en aanpassingen van de wet op dit gebied.

Bezwaarschriftenprocedure

De Algemene wet bestuursrecht bepaalt dat indien er een bezwaarschrift is ingediend, het bestuursorgaan binnen tien weken na ontvangst daarvan dient te beslissen. Binnen deze tien weken dient de bezwaarschriftencommissie een advies uit te brengen aan het bevoegde gezag zodat een beslissing op het bezwaar kan volgen. Deze beslissing kan ten hoogste vier weken worden verlengd. Verdere uitstel is mogelijk indien de indiener van het bezwaarschrift daarmee instemt.

De bezwaarschriftenafhandeling van complexe Bibob-dossiers krijgt momenteel alle aandacht. Vertraging wordt ook daar veroorzaakt door het (al dan niet verplicht) opvragen van nieuwe onderzoeken of actualisaties van onderzoeken van Landelijk Bureau. Daarnaast wordt behandeling van zaken ook op verzoek van de bezwaarmaker zelf uitgesteld, bijvoorbeeld wanneer er een traject is ingezet om te komen tot een alternatieve afwikkeling. Er is bovendien een grote verwevenheid van zaken onderling. Die leidt ertoe dat vertraging optreedt wanneer een ander primair besluit, een beslissing op bezwaar in een ander dossier of de uitspraak in een lopende rechtzaak wordt afgewacht. Naast (nieuwe) onderzoeken van Landelijk Bureau vinden in de bezwaarfase ook nog vaak andere onderzoeken plaats (bijvoorbeeld door een accountant). Dit gebeurt veelal met instemming van, op verzoek van of in opdracht van bezwaarde zelf.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

mr. M.J. Cohen

